

Inž. Stojan Jakšić

Svinjogojska farma PIK-a »Sljemex« Sesevete

PLODNOST KRMAČA PASMINE ŠVEDSKI LANDRAS

U programu planske proizvodnje trostrukih križanaca koji se primjenjuje u svinjogojskoj farmi Sesevete, pasmina švedski landras ima značajnu ulogu u poboljšanju konverzije hrane, brzine rasta kvalitete polutke i reproduktivnih svojstava. Prilikom popune farme rasplodnim materijalom nabavljeno je oko 700 kom. nazimica pasmine švedski landras iz raznih organizacija u Jugoslaviji. Krmače su držane u Farmi Sesevete pod istim uvjetima uz primjenu istih tehnoloških postupaka tako, da je omogućena uporedba postignutih rezultata pojedinih svojstava za svaku krmaču ili grupu krmača iz pojedinih organizacija u kojima su uzgojene.

U ovom radu iznijeti su rezultati istraživanja plodnosti krmača pasmine švedski landras, multe generacije, kao jednog od važnih svojstava u ekonomici proizvodnje svinja. Većina organizacija, koje su uzgojile ove nazimice primjenjivale su poznatu tehnologiju poluzatvorenog sistema držanja. Jedan dio nazimica potječe iz organizacija koje proizvode rasplodni materijal u kooperaciji s individualnim proizvođačima. U svinjogojskoj farmi Sesevete koja ima blizu 5000 komada krmača, primjenjuje se suvremena industrijska tehnologija uvedena u svim većim svinjogojskim poduzećima, dakle različita od one koja se primjenjuje u organizacijama iz kojih potječu nazimice. Uvjereni smo da je i zbog toga bilo zanimljivo proučiti i utvrditi ponašanje i vrijednost krmača iz različitih organizacija kao doprinos utvrđivanju sposobnosti prilagođavanja uvjetima industrijskog držanja svinja. To tim više što problemi prilagođavanja svinja novoj tehnologiji nisu sasvim dovoljno poznati i proučeni.

PREGLED LITERATURE

Uspješno prilagođavanje i ostala dobra svojstva svinja pasmine švedski landras uvjetovalo je i njihovom masovnom širenju u svim krajevima naše zemlje. To je i privuklo pažnju istraživača tako da su različita proizvodna svojstva ove pasmine obrađena u nizu znanstvenih i stručnih radova.

Ferjan (1960) utvrdio je da su krmače švedski landras oprasile u prosjeku 9,60 komada prasadi u 330 legla, dok je u 110 prvih proljetnih legala opraseno 8,06, a u 130 jesenskih 9,87 komada prasadi po leglu u prosjeku.

Belić i suradnici (1967) utvrdili su u 363 prva legla krmača švedske pasmine 9,31 komad a u ostalih 914 prašenja 9,84 komada prasadi u prosjeku po leglu. Ovi autori utvrdili su da su krmače imale u prosjeku 2,87 prašenja.

Todorić (1966) utvrdio je u 40 legala uvezenih krmača 10,07 komada oprasene prasadi u leglu a u 40 legala krmača prve generacije 11,6 komada prosječno po leglu.

Stolić (1972) utvrdio je u 1 207 legala prosječnu veličinu legla 10,06 komada prasadi od I do X legla, dok je u prvom leglu utvrdio 9,33 komada oprasene prasadi. Najviše prasadi dale su krmače u četvrtom leglu (10,55).

Sviben i Šalehar (1968) utvrdili su da krmače u prvom leglu prase 9,63 komada, odnosno 10,94 kom. u prosjeku za prva tri legla.

Bogdanović i suradnici (1965) su utvrdili u 40 legala prosječno 10,27 komada oprasene prasadi.

Jakšić (1971) utvrdio je u 518 prvopraskinja prosječnu veličinu legla od 9,58 komada prasadi, dok je 26 krmača u petom leglu oprasilo u prosjeku 11,84 komada prasadi. U ukupno 859 legala (od I do V) utvrđeno je da su krmače oprasile u prosjeku 10,20 komada prasadi po leglu.

Jančić i Berić (1968) utvrdili su da najmanje prasadi oprase krmače u prvom (9,97) komada a najviše u IV leglu (11,2) kom.

Strang (1970) utvrdio je da krmače u IV leglu oprase za 0,56 komada, a u V za 0,54 komada više od prosjeka svih legala.

Prema podacima **Stočarskog selekcijskog centra SRH** grupa starijih krmača pasmine švedski landras u razdoblju od 1966. do 1970. god. oprasile su u 587 legala 1968. godine najmanje (10,10) kom. a u 512 legala 1966. god. najviše (10,88) kom. prasadi po leglu u prosjeku. Grupa prvopraskinja oprasila je u 937 legala u toku 1969. godine najmanje (9,02) a u 512 legala u toku 1966. god. najviše (10,05) kom. prasadi u prosjeku po leglu.

Materijal i metod rada

Koncepcija oko 700 komada nazimica pasmine švedski landras, iz različitih organizacija, na jednom mjestu, u Svinjogojskoj farmi Sesvete, omogućila je uporedbu rezultata plodnosti krmača različitog porijekla. Ove nazimice nabavljene su u toku 1966. i 1967. godine od ovih organizacija:

1. PIK Varaždin, pogon Petrijanec	105 kom.
2. Farma bekonov Ptuj	124 kom.
3. AIK Čoka	237 kom.
4. KPD Slavonska Požega	124 kom.
5. Farma bekona Nova Topola	77 kom.
6. Zemlj. zadruga Ilok	34 kom.
Ukupno	701 kom.

Dio nazimica iz Petrijanaca, Ptuja, S. Pčzege i Iloka bile su bređe, što moramo imati u vidu kada ocjenjujemo iskorištavanje nazimica naročito uspješno donošenje prvog legla.

Podaci o pripustu, prašenju i drugom vođeni su na uobičajenim matičnim karticama što je omogućilo kasniju obradu podataka uz primjenu uobičajenih statističkih metoda koje se primjenjuju u stočarstvu prema prof. Barić. Prašenje svih krmača, obrađenih u ovom radu odvijala su se u razdoblju od 1966. do konca 1971. god. Napominjemo da nazimice iz nekih organizacija nismo uzeli u obradu zbog malog broja varijanata (kao što je Subotica, Bajmok i dr.).

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Da bismo dobili što potpuniji uvid u vrijednost ovih nazimica nabavljenih od pojedinih organizacija, smatrali smo da je korisno da podatke obradimo za svaku organizaciju posebno kao jedan dio rada i po leglima za sve organizacije zajedno kao drugi dio rada. Na taj način omogućena je uporedba rezultata plodnosti krmača po porijeklu u ukupnoj proizvodnji i po svakom leglu posebno za svaku organizaciju od kuda nazimice potječu.

a) Rezultati plodnosti krmača različitog porijekla

Plodnost krmača pasmine švedski landras nabavljenih u pogonu Petrijanec

U tabeli 1 prikazani su rezultati plodnosti krmača nabavljenih u PIK Varaždin pogon Petrijanec, postignuti u 477 legala. Kako vidimo od ukupno 105 komada nabavljenih nazimica dalo je prvo leglo 86 komada ili 81,9%. U prvom leglu krmače su oprasile 9,00 kom. prasadi, u petom najviše (11,25), dok je u devetom leglu oprasile najmanje (8,43) kom. U ukupno 477 legala (od I do X) oprasile su krmače 10,02 kom. prasadi u prosjeku po leglu. Kako je iz Petrijanca nabavljeno 105 kom. nazimica, to je po jednoj nabavljenoj nazimici dobiveno 4,46 legala, a ako računamo po nazimicama koje su dale prvo leglo (86) kom. tada dobivamo 5,54 legala po broju krmača koje su se prasile barem jedanput.

Tabela 1 Rezultati prašenja krmača, porijeklom iz PIK Varaždin pogon Petrijanec (n = 105)

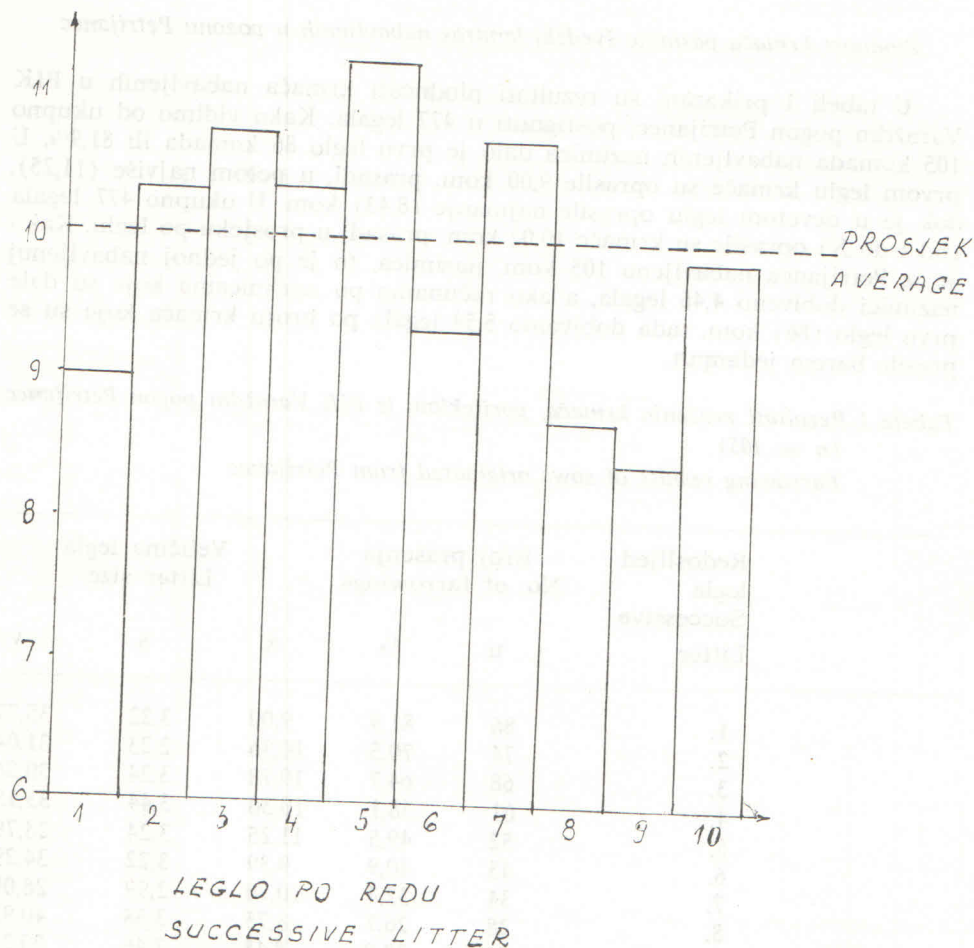
Farrowing results of sows originated from Petrijanec

Redosljed legla Successive Litter	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
1.	86	81,9	9,00	3,22	35,77
2.	74	70,5	10,36	2,23	31,04
3.	68	64,7	10,78	3,24	30,06
4.	61	58,1	10,38	3,44	33,15
5.	52	49,5	11,25	3,24	28,79
6.	43	40,9	9,39	3,22	34,29
7.	34	32,4	10,70	2,99	28,00
8.	28	26,7	8,75	3,58	40,92
9.	21	20,0	8,43	2,46	29,21
10.	10	9,5	9,90	4,16	42,00
Ukupno	477		10,02	3,41	34,07

Ovi rezultati slikovito su prikazani u grafikonu 1. Kako vidimo u grafikonu broj prasadi po leglu povećava se postupno od prvog do petog legla, što se i moglo očekivati na osnovu dosadašnjih istraživanja. U grafikonu također vidimo neuobičajeno nagli pad broja oprasene prasadi u prosjeku u VI, VIII i IX leglu, dok je deset krmača u desetom leglu oprasilo zadovoljavajući broj prasadi.

VELIČINA LEGLA

LITTER SIZE

Grafikon 1 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz PIK Varaždin, pogon Petrijanec

Farrowing results of sows originated from Petrijanec

U tabeli 2 prikazani su rezultati plodnosti deset najboljih krmača iz Petrijanca, poredanih od najvećeg broja prosječno oprasene prasadi do najmanjeg broja prasadi u prosjeku kroz osam legala. Kako vidimo u tabeli nerastovi MB 3 185 i Uskok pojavljuju se kao očevi tri odnosno četiri puta. Zanimljivo je pomenuti da je najbolja krmača MB 850 sestra od krmača 853 i 852 koje su u ovom redoslijedu zauzele treće i četvrto mjesto.

Tabela 2 Redoslijed deset najboljih krmača porijeklom iz farme Petrijanec
Succession of ten the best sows originated from Farm Petrijanec

Red. broj Ordinal Number	Mb krmače No. of Sow	Mb majke No. of Dam	Mb oca No. of Father	Rezultati prašenja Farrowing results Ukupno Veličina prasadi legla Total Litter pigs Size
1.	850	78	3 185	129 16,12
2.	512	72	Uskok	117 14,62
3.	853	78	3 185	116 14,50
4.	852	78	3 185	109 13,62
5.	349	91	Uskok	106 13,25
6.	348	91	Uskok	105 13,12
7.	509	24	Uskok	101 12,62
8.	510	41	Igor	99 12,37
9.	275	97	9	97 12,12
10.	432	65	Uskok	84 10,5

Plodnost krmača pasmine švedski landras nabavljenih u farmi Ptuj

U tabeli 3 prikazani su rezultati plodnosti krmača koje potječu iz Farme bekonov Ptuj. Iz Farme Ptuj nabavljeno je 124 kom. nazimica. Prvo leglo imalo je 102 kom. nazimica a one su od I do X legla oprasile ukupno 587 legala s prosjekom od 10,99 kom. oprasene prasadi po leglu. Najmanje prasadi prasile su krmače u desetom leglu (9,19) a najviše u četvrtom (12,34). U četvrtom leglu ispoljena je i najmanja varijabilnost ($s = 2,32$ i $v = 18,84\%$).

37234

Broj pedigrea

PEDIGREE

IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE

Ime: 850 Prig. broj: 78/36 Mat. broj: 850

Spol: ženski Broj sisa: ŠVAJSKI Pasmína: švedski landrace

Oprašen-a 12.XII 1966. U leglu broj 4 Kom. opr. 11 Kom. othr. 8

Otac: Igor 3185/61 Centar za u.o. Varaždin S.....L.....P KI...../.....	O 29/62 S.....L.....P KI...../.....	O 381 L 4892 M R 29 št. M 505280 L.....OP.....OT.....
	M R 3185 št.1624/01 L 5 OP. 13,6 OT. 10,8 Težina legla: Kod poroda:.....Kom.....Kg Sa 28 dana:.....Kom.....Kg	O 407/33 M R 1624 št. 667/31 L 1 OP. 8 OT. 8
Mati: Čavka,mb 78 Petrijanec L 5 OP 10,8 OT. 9,2 Težina legla Kod poroda:Kom.....Kg Sa 28 dana:Kom.....Kg	O Jablan 28/45 S.....L.....P KI...../.....	O L 5015-320 L 3672 L M Källunda Dimora L 5029 = 280 28 L.....OP.....OT.....
	M Čveba,mb 37 Petrijanec L 7 OP. 10,7 OT. 8,4 Težina legla: Kod poroda:.....Kom.....Kg Sa 28 dana:.....Kom.....Kg	O 31/12 Petrijanec M Beba,mb 2 Petrijanec L 6 OP. 11,8 OT. 8,5

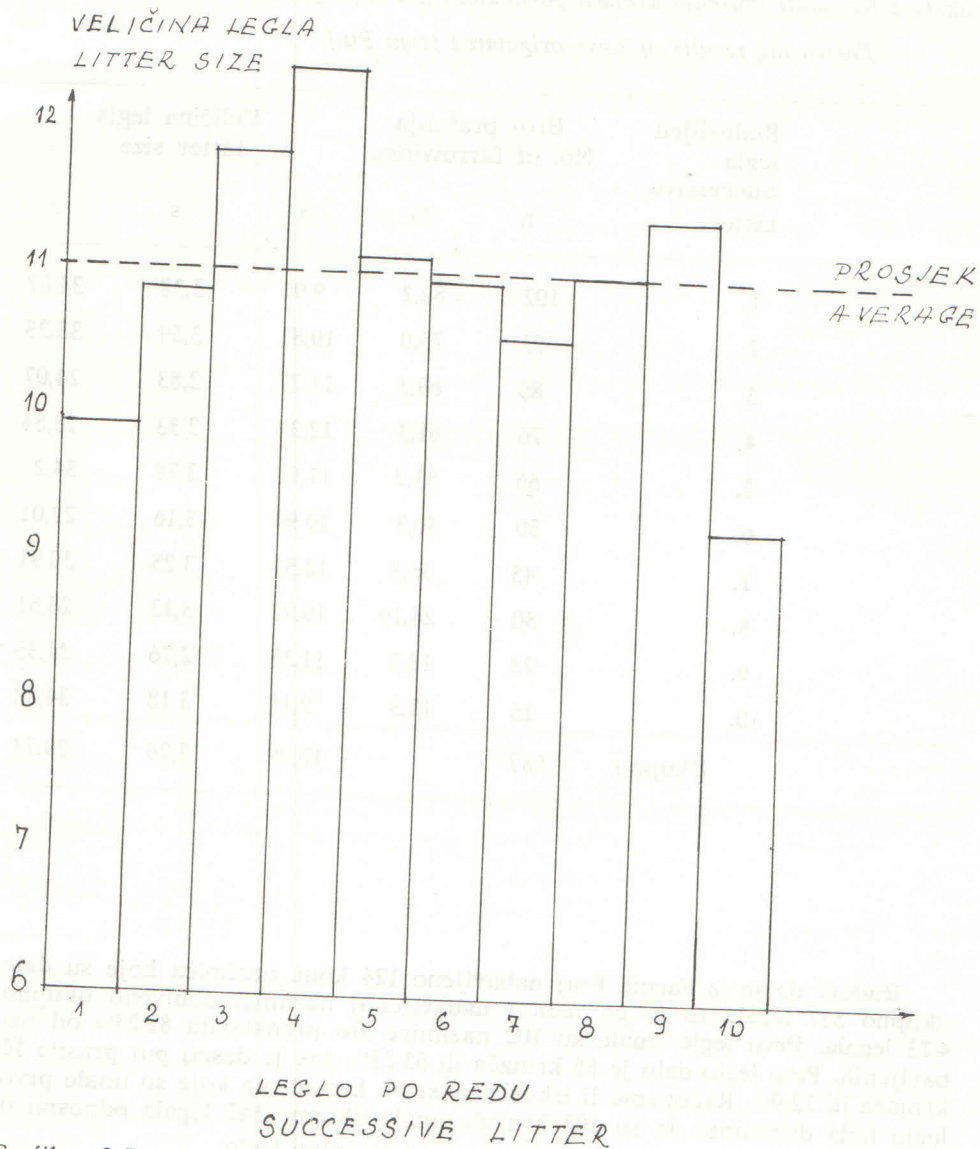
Tabela 3 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz Farme bekoncv Ptuj ($n = 124$)
Farrowing results of sows originated from Ptuj

Redoslijed legla Successive Litter	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
1.	102	82,2	9,91	3,38	34,07
2.	93	75,0	10,81	3,59	33,25
3.	86	69,3	11,77	2,83	24,07
4.	76	61,3	12,34	2,33	18,84
5.	66	53,2	11,07	3,78	34,2
6.	50	40,3	10,90	3,16	29,01
7.	45	36,3	10,51	3,25	30,91
8.	30	24,19	10,97	3,13	28,51
9.	23	18,5	11,35	2,76	24,35
10.	16	12,9	9,19	3,18	34,58
Ukupno	587		10,99	3,26	29,73

Budući da je iz Farme Ptuj nabavljeno 124 kom. nazimica koje su dale ukupno 587 legala to je po jednoj nabavljenoj nazimici dobiveno ukupno 4,73 legala. Prvo leglo imale su 102 nazimice što predstavlja 82,25% od nabavljenih. Peto leglo dalo je 66 krmača ili 53,23% dok je deseti put prasilo 16 krmača ili 12,9%. Računamo li iskorištenost po krmačama koje su imale prvo leglo tada dobivamo da su 102 krmače imale ukupno 587 legala odnosno u prosjeku 5,75 legala po krmačama koje su dale jedno leglo.

U tabeli 4 prikazani su rezultati plodnosti 10 komada najboljih krmača poredanih od najvećeg do najmanjeg prosječnog broja oprasene prasadi u osam legala.

Kako vidimo iz tabele 4 najbolja krmača sa mat. brojem 613, od majke 1 289 oprasila je u 8 legala 130 kom. prasadi ili 16,25 kom. prasadi prosječno po leglu.

Grafikon 2 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz Farme bekonov Ptuj.
Farrowing results of sows originated from Ptuj

U Grafikonu 2 prikazani su rezultati prašenja od I do X legla. U grafikonu vidimo uobičajeno povećanje broja prasadi od I do IV legla i nagli pad broja oprasene prasadi u X leglu.

Tabela 4 Redoslijed deset najboljih krmača porijeklom iz Farme Ptuj
Succession of ten the best sows originated from Farm Ptuj

Red. broj Ordinal Number	Mb krmače No. of Sow	Mb majke No. of Dam	Mb oca No. of Father	Rezultati prašenja Farrowing results Ukupno Total prasadi pigs	Veličina legla Litter Size
1.	613	1 289	—	130	16,25
2.	611	1	—	126	15,75
3.	414	1 252	42	122	15,25
4.	455	302	42	120	15,0
5.	410	763	30	118	14,75
6.	602	1 047	—	116	14,50
7.	490	547	42	114	14,25
8.	487	256	42	111	13,87
9.	592	362	—	107	13,37
10.	458	122	23	100	12,50

Plodnost krmača pasmine švedski landras nabavljenih u AIK Čoka

U tabeli br. 5 prikazani su rezultati prašenja krmača uzgojenih i nabavljenih u AIK-u Čoka.

Tabela 5 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz AIK Čoka
Farrowing results of sows originated from Čoka

Redoslijed legla Successive Litter	Broj prašenja No. of farrowings			Veličina legla Litter size	
	n	%	\bar{x}	s	v
1.	200	84,4	9,44	3,09	32,69
2.	179	75,5	10,73	2,99	27,92
3.	158	66,7	11,29	3,55	29,69
4.	140	59,1	10,37	3,42	33,00
5.	117	49,4	10,79	3,53	32,75
6.	96	40,5	10,87	3,85	35,42
7.	81	34,2	10,47	3,47	32,63
8.	63	26,6	10,41	3,28	31,55
9.	39	16,4	10,10	3,28	32,47
10.	21	8,9	10,00	2,39	23,9
Ukupno	1094		10,47	3,37	32,2

PEDIGRE

(IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE SVINJA)

Broj: 5486/67

Ime: 827 tet. br. 25654 pol. ženski rasa: Svedski landnos
 linija: oprашen-a 1. Februar 1967 god. broj reg.
 rod: broj sisa: 1 7, d 7, u leglu poredu: 1X oprашeno: 11 kom.
 podml. 200/10 sa težinom legla od 76.2 kg.
 othranjeno od 28 dana, kom. 11 sa težinom legla od 76.2 kg.
 Odgajivač: Polj. kombinat "Čoča" mesto: Čoča
 Vlasnik: Pentar 20 svedski landnos mesto:

O. Ime: Linija: tel. br. 4047 S L D Kl. 64/1 MI. 52 Vl. org. ATK "Čoča" Mesto: Čoča	O. Primo-4 tel. br. 3107 S L D Kl. 63/1 MI. 29 ATK "Čoča" "Čoča"	O. Primo-3 tel. br. 275 S 20 L 11 D 19.8 Kl. 62/1q MI. ATK "Čoča" M: m. 6.97 tel. br. 1151 L 2 D 19.5 (10) [10] 182 kg. dana
M. (9-9) Ime: rod: tel. br. 4376 L 9 D 11,1 (10,1) [-] 82,7 kg. 28 dana Kl. 64/1 MI. 221 Vl. org. ATK "Čoča" Mesto: Čoča	O. tel. br. 3427 L 3 D 12 (11) [11] 208 kg 56 dana Kl. 63/1 MI. 205, ATK "Čoča"	O. Ov. P. tel. br. 43256 S 37 L 31 D 9,87 Kl. 62/1 MI. 5 ATK "Čoča" M: m. 6.42 tel. br. 29064/34 L 8 D 12 (11,7) [11,6] 247,3 kg 56 dana
M. Ime: rod: tel. br. 4376 L 9 D 11,1 (10,1) [-] 82,7 kg. 28 dana Kl. 64/1 MI. 221 Vl. org. ATK "Čoča" Mesto: Čoča	O. tel. br. 229 44 37 D 10,29 Kl. 61/1 MI. 12 ATK "Čoča" "Čoča"	O. Karindal Apen tel. br. 443 S L D Kl. MI. Serim M: m. 56 tel. br. 480/0238 L 2 D 12,5 (12,5) [12,5] 87 kg. 28 dana
M. Ime: rod: tel. br. 4376 L 9 D 11,1 (10,1) [-] 82,7 kg. 28 dana Kl. 64/1 MI. 221 Vl. org. ATK "Čoča" Mesto: Čoča	M. tel. br. 27 L 4 11,5 (9,7) [9,5] 203,8 kg 56 dana Kl. 62/1 MI. 129 ATK "Čoča"	O. Hjurt av Tyggelrjö 326 tel. br. M 1576 S L D Kl. MI.
M. Ime: rod: tel. br. 4376 L 9 D 11,1 (10,1) [-] 82,7 kg. 28 dana Kl. 64/1 MI. 221 Vl. org. ATK "Čoča" Mesto: Čoča	M. tel. br. 27 L 4 11,5 (9,7) [9,5] 203,8 kg 56 dana Kl. 62/1 MI. 129 ATK "Čoča"	O. Altes av Rye 476 /0241 tel. br. L 2 D 8,5 (8) [8] 55,7 kg. dana

TUMAČ ZNAKOVA: S - broj evidentiranih skokova; L - broj evidentiranih legala; P - prosečno oprашenih prasadi po leglu; (-) - proseč. prasadi po leglu od 28 dana; [-] - prosečno prasadi po leglu sa — kg. — dana, tj. težina legla pri odbijanju sa dana; Kl. - god. klasiranja i klasa; MI. - broj matičnog lista; Vl. org. - Vlasnikova organizacija; Mesto - Mesto organizacije vlasnika.

U AIK Čoka nabavljeno je 237 kom. nazimica.

Od toga broja prvo leglo dalo je 200 kom. krmača ili 84,38% od nabavljenih. Peto leglo imalo je 117 krmača ili 49,4%, dok je deseto leglo dalo 21 krmaču ili 8,9%. U prvih 200 legala ispoljena je najslabija plodnost (9,44) kom. prasadi, dok je 158 krmača u trećem leglu u prosjeku oprasilo najviše prasadi (11,29). Ove krmače imale su ukupno 1 094 legala u kojima su oprasile u prosjeku po leglu 10,47 kom prasadi. Podijelimo li ukupan broj legala (1 094) s brojem nabavljenih nazimica (237) dobivamo da je po jednoj nabavljenoj nazimici dobiveno, 4,61 legala. Ako broj legala dijelimo s brojem krmača koje su dale prvo leglo (200) kom. tada dobivamo 5,47 legala po krmačama koje su imale prvo leglo.

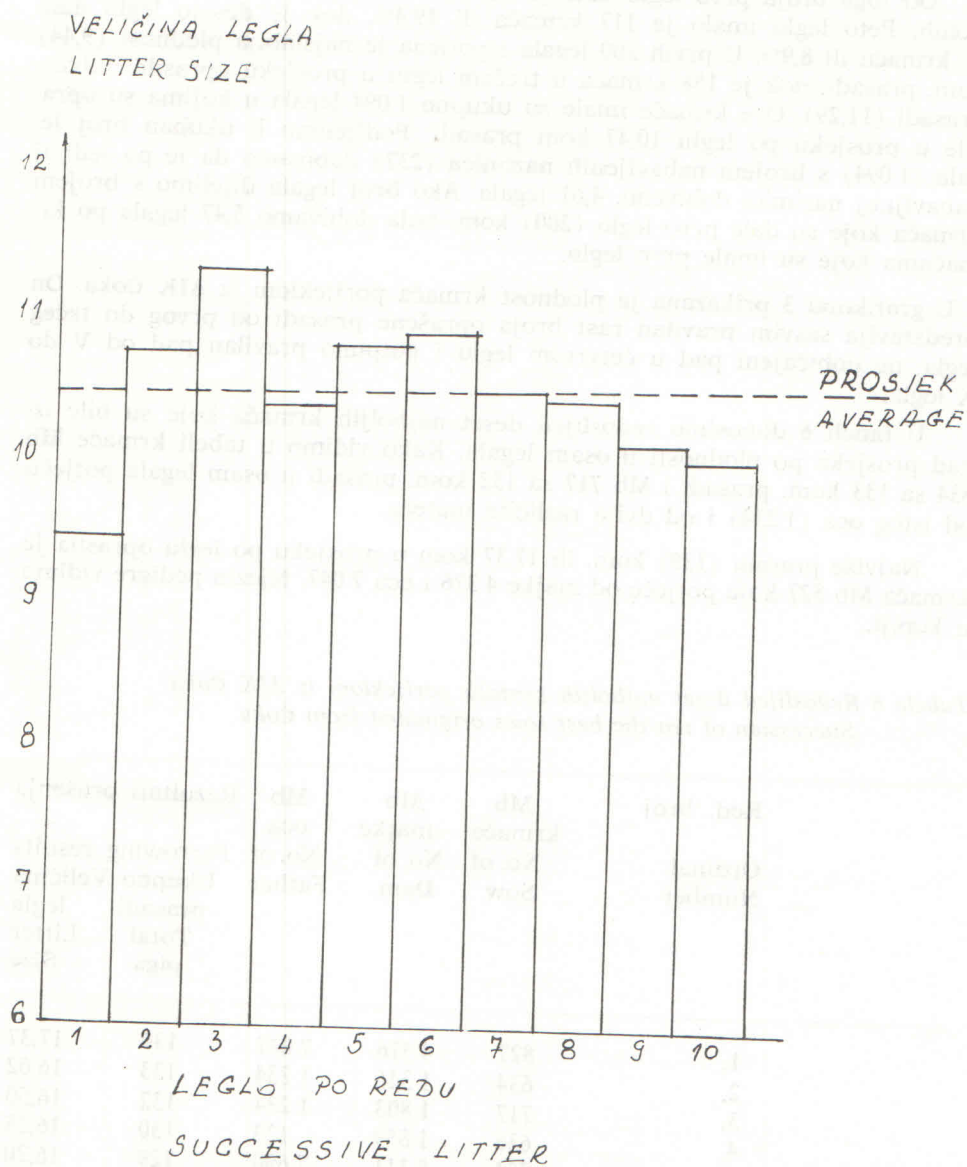
U grafikonu 3 prikazana je plodnost krmača porijeklom iz AIK Čoka. On predstavlja sasvim pravilan rast broja oprasene prasadi od prvog do tećeg legla, ne uobičajeni pad u četvrtom leglu i potpuno pravilan pad od V do X legla.

U tabeli 6 donosimo redosljed deset najboljih krmača koje su bile iznad prosjeka po plodnosti u osam legala. Kako vidimo u tabeli krmače Mb 634 sa 133 kom. prasadi i Mb 717 sa 132 kom. prasadi u osam legala potječu od istog oca (1 234) i od dvije različite matere.

Najviše prasadi (139) kom. ili 17,37 kom u prosjeku po leglu oprasila je krmača Mb 827 koja potječe od majke 4 376 i oca 7 047. Njezin pedigre vidimo u kcpiji.

Tabela 6 Redosljed deset najboljih krmača porijeklom iz AIK Čoka
Succession of ten the best sows originated from Čoka

Red. broj Ordinal Number	Mb krmače No. of Sow	Mb majke No. of Dam	Mb oca No. of Father	Rezultati prašenja	
				Ukupno prasadi Total pigs	Veličina legla Litter Size
1.	827	4 376	7 047	139	17,37
2.	634	1 346	1 234	133	16,62
3.	717	1 803	1 234	132	16,50
4.	636	1 859	123	130	16,25
5.	784	8 311	7 690	129	16,20
6.	802	7 388	7 047	125	15,62
7.	633	2 403	2 184	124	15,50
8.	821	17 249	14 706	122	15,25
9.	700	101	2 533	116	14,50
10.	810	10 860	8 062	112	14,00

Grafikon 3 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz AIK Čoka.
Farrowing results of sows originated from Čoka

Plodnost krmača pasmine švedski landras nabavljenih u KPD Slavonska Požega

U pogonu svinjogojstva KPD Slavonska Požega nabavljeno je 124 kom. nazimica. U tabeli 7 prikazani su rezultati plodnosti krmača nabavljenih u KPD Slav. Požega. Od 124 kom. nabavljenih nazimica prvo leglo dalo je 104 kom. ili 83,9%. Peto leglo imalo je 61 kom. krmača ili 49,2% a deseto leglo 14 krmača ili 11,3% od nabavljenih. Kako vidimo iz tabele 7 104 prvopraskinje oprasile su 9,66 kom. prasadi u prosjeku po leglu. Najviše prasadi u prosjeku oprasile su krmače u IV leglu (11,49), dok su najmanje prasadi imale krmače u X leglu (svega 8,14) kom.

Tabela 7 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz KPD Slavonska Požega (n = 124)
Farrowing results of sows originated from Slavonska Požega

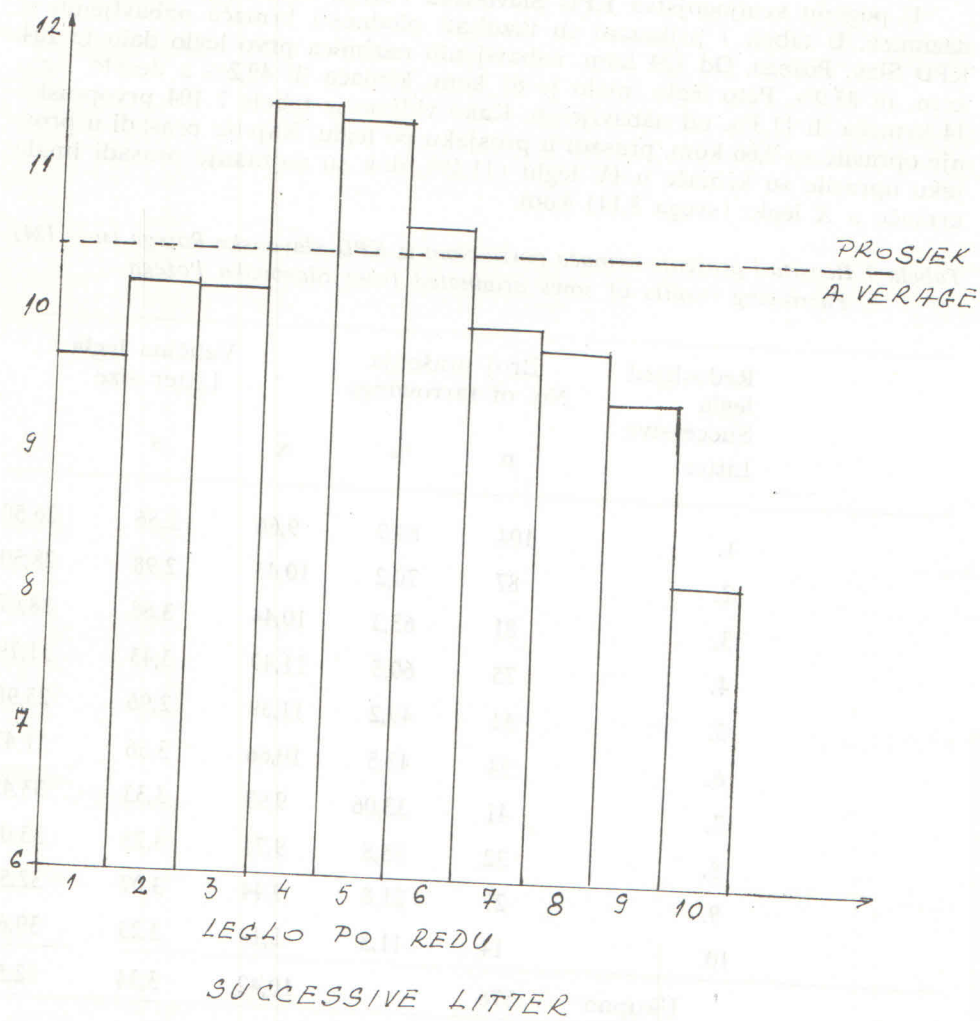
Redosljed legla Successive Litter	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
1.	104	83,9	9,66	2,56	26,50
2.	87	70,2	10,45	2,98	28,50
3.	81	65,3	10,44	3,68	38,07
4.	75	60,5	11,49	3,43	31,79
5.	61	49,2	11,39	2,96	25,98
6.	54	43,5	10,66	3,56	31,47
7.	41	33,06	9,95	3,33	33,43
8.	32	25,8	9,78	3,23	33,00
9.	27	21,8	9,44	3,07	32,52
10.	14	11,3	8,14	3,23	39,64
Ukupno	576		10,42	3,34	32,50

Krmače nabavljene u KPD Slavonska Požega dale su u 576 legala (legla od I do X) 10,42 kom. prasadi prosječno po jednom leglu. Budući da je nabavljeno 124 komada nazimica to je po jednoj nabavljenoj nazimici dobiveno 4,64 legala, računamo li samo s brojem krmača koje su dale prvo leglo (104) tada dobivamo 5,54 kom. legala u prosjeku po jednoj nabavljenoj nazimici.

U grafikonu 4 prikazana je plodnost krmača porijeklom iz Slavonske Požege. Kako vidimo broj prasadi prosječno po leglu pravilno se povećava od I do IV i V legla, kada počinje plodnost opadati kao što se to može i očekivati.

VELIČINA LEGLA

LITTER SIZE

Grafikon 4 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz KPD Slav. Požega.
Farrowing results of sows originated from Slav. Požega.

Tabela 8 Redoslijed deset najboljih krmača porijeklom iz KPD Slavonska Požega
Succession of ten the best sows originated from Slavonska Požega

Red. broj	Mb krmače	Mb majke	Mb oca	Rezultati prašenja	
Ordinal Number	No. of Sow	No. of Dam	No. of Father	Farrowing Ukupno Total prasadi pigs	Veličina legla Litter Size
1.	363	151	14	122	15,25
2.	176	151	14	115	14,7
3.	198	169	11	111	13,87
4.	32	109	11	111	13,87
5.	22	109	11	107	13,37
6.	21	138	14	106	13,25
7.	68	165	14	102	12,75
8.	205	127	11	101	12,62
9.	26	174	89/50	101	12,62
10.	355	168	18	95	11,87

U tabeli 8 prikazan je redoslijed 10 najboljih krmača poredanih po prosječnoj brojnosti prasadi po leglu u toku osam legala. Kako vidimo u tabeli broj nerasta — oca sa Mb 11 pojavljuje se četiri puta a nerasta Mb 14 također četiri puta. Isto tako krmača Mb 32 i 22 imaju istu majku (109) i oca (11). To isto važi i za krmaču Mb 363 i 176 koje imaju istu majku (151).

Najbolja krmača Mb 363 od majke Mb 151 i oca Mb 17 oprasila je najviše prasadi, u prosjeku 15,25 kom. po leglu. Njezino porijeklo vidimo u kopiji pedigrea.

Plodnost krmača pasmine švedski landras nabavljenih u Farmi Nova Topola

U tabeli 9 prikazani su rezultati prašenja nazimica nabavljenih u Farmi Nova Topola.

Kako vidimo u tabeli 9 od 77 komada kupljenih nazimica prvo leglo imalo je 66 komada ili 85,7% što predstavlja vrlo dobar rezultat, pogotovo jer sve kupljene nazimice nisu bile bređe. Peto leglo imalo je 37 krmača ili 48,5% a deseto leglo devet komada ili 11,7% od nabavljenih. Prvopraskinje (66) kom. oprasile su u prosjeku po leglu 9,12 kom. prasadi. Najviše prasadi prasile su krmače u IV (11,29). Najmanje prasadi 8,11/kom oprasile su krmače u X leglu. Ove krmače su imale ukupno 356 legala u kojima su prosječno oprasile 10,04 kom. prasadi po leglu.

35342
Broj pedigrea

PEDIGREE

IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE

IME: PRIG: BROJ: 151/26 MAT. BROJ: 363
SPOL: Ženski BROJ SISA: L D PASMINA: švedski landrace
OPRAŠEN-A 10.VIII.66 U LEGLU BROJ: 4 KOM. OPR. 15 KOM OTHR. 14

Otac: mb. 17 KPD.Sl.Požega	O:	Ban mb. 8 74/6 - 586 ZZ. Ilok	O: tet.br.1622 mb.2. Z.Z. Gajdobra II.1963
	M:	Vida mb.104 ZZ. Ilok	M: tet.br.1120 mb.22 Z.Z. Gajdobra L 1 OP 9 OT 9
Mati:	L 2 OP 10, OT 10,	O:	Čiča mb. 1 ZZ. Ilok
	O:	55/36 KPD.Sl.Požega	M: Sana mb.1 ZZ.Ilok L 6 OP 10,3 OT 9,3
mb. 151 KPD Sl.Požega	M:	mb.114 KPD.Sl.Požega	O: mb. 6 "Orljava" Sl.Požega
	L 4 OP 11, OT 7,2	O:	M: mb.55 "Orljava" L 4 OP 12, OT 18,8
	L 2 OP 21 OT 14	M:	O: mb. 4 Bjelovar
		M:	M: mb. 57 Sl.Požega L 4 OP 12,2 OT 7,0

UZGAJAČ: " ORLJAVA " - priv.pog.kazn.poprav.doma - Sl. Požega

VLASNIK: I s t i

KUPAC: "SLJEME" - pogon za uzgoj i tov svinja - Sesvete

ZAGREB, 8.II.1967.

Gudeu
Potpis:

Tabela 9 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz Farme Nove Topole (n = 77)
Farrowing results of sows originated from Nova Topola

Redoslijed legla Successive Litter	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
1.	66	85,7	9,12	2,76	30,27
2.	58	75,3	9,79	2,75	28,08
3.	51	66,2	10,86	3,30	30,41
4.	48	62,3	11,29	2,89	25,64
5.	37	48,0	9,54	3,24	34,00
6.	31	40,2	9,74	3,98	40,90
7.	25	32,5	10,16	2,75	27,08
8.	17	22,07	10,88	2,91	26,73
9.	14	18,2	9,93	2,52	25,40
10.	9	11,7	8,11	2,51	30,99
Ukupno	356		10,04	3,12	31,10

Kako je u Farmi Nova Topola nabavljeno 77 kom. nazimica to dijeljenjem broja legala (356) s tim brojem dobivamo 4,72 legla po nabavljenoj nazimici ili po krmači koje su dale prvo leglo dobivamo 5,39 legala po krmači.

U grafikonu 5 prikazani su rezultati plodnosti krmača iz Farme Nova Topola.

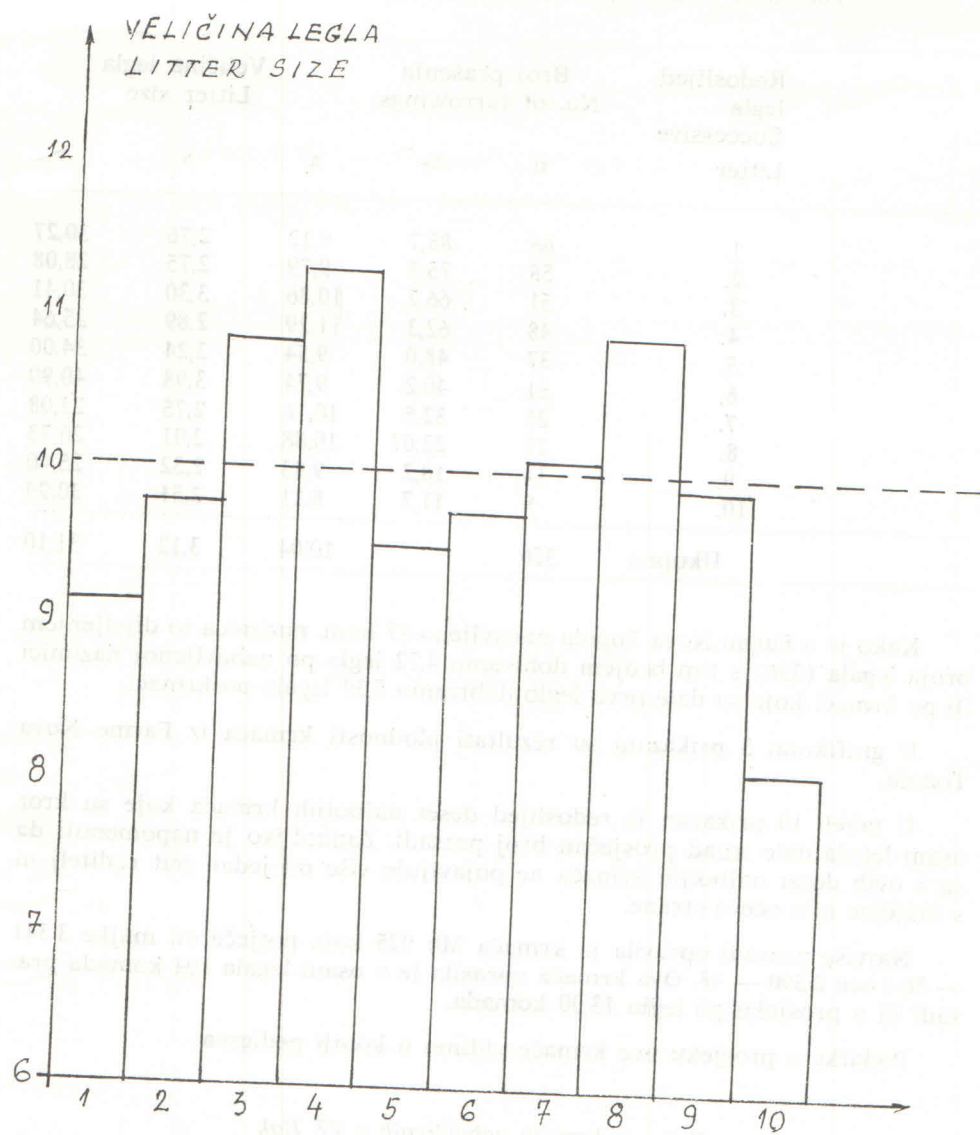
U tabeli 10 prikazan je redoslijed deset najboljih krmača koje su kroz osam legala dale iznad prosječan broj prasadi. Zanimljivo je napomenuti da se u ovih deset najboljih krmača ne pojavljuje više od jedan put roditelj ni s majčine ni s očeve strane.

Najviše prasadi oprasila je krmača Mb 925 koja potječe od majke 3 341 — 56 i oca 2 590 — 48. Ova krmača oprasila je u osam legala 104 komada prasadi ili u prosjeku po leglu 13,00 komada.

Podatke o prosjeku ove krmače vidimo u kopiji pedigrea.

Plodnost krmača nabavljenih u ZZ Ilok

U tabeli 11 prikazani su rezultati plodnosti krmača pasmina švedski landras nabavljenih u ZZ Ilok. Od ukupno 34 komada nabavljenih nazimica prvo leglo imalo je 27 komada ili 79,41 %. One su ukupno oprasile 178 komada prasadi ili u prosjeku po leglu 11,22 kom. Prvoprasakinje (27 kom.) oprasile su u prosjeku 9,92 kom. prasadi po leglu. Najviše prasadi (12,58) oprasile su krmače u šestom leglu, a najmanje (9,00) u desetom leglu.

LEGLO PO REDU
SUCCESSIVE LITTER

Grafikon 5 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz Farme bekona Nova Topola.
Farrowing results of sows originated from Nova Topola

Срод. број.....

Број педигреа 6729

ЗАВОД ЗА СЕЛЕКЦИЈУ СТОКЕ И МАТИЧНО КЊИГОВОДСТВО
БЕОГРАД

ПЕДИГРЕ

36 (број приписнице)	Републ. 599/III, 4480/ IV		
Бр. гл. матичне књиге	Организ.		
ŠVEDSKI LANDRAS (раса)	(линија)		
925 (име)	TET. 1187/ 04 (број и ознака)	ŽENSKI (пол)	
7 / 7 (број сиса)	25- XII- 1966 godine (опрашена)	DRUGO (ред праћења)	
Опрашено: 11 (ком.)	са 28 дана (кгр.)	10 (ком.)	54,2 кгр.
Код одлучења:	(са дана)	(ком.)	(кгр.)
Одгајивач:	PIK " MLADEN STOJANOVIĆ " - BEKON FARMA		
	NOVA TOPOLA		
Власник:	POLJOPRIVREDNO-INDUSTRINSKI KOMBINAT" SLJEME		
	Z A G R E B		
Промена власника:			

Tabela 10 Redoslijed deset najboljih krmača porijeklom iz Farme Nova Topola
 Succession of ten the best sows originated from Nova Topola

Red. broj Ordinal Number	Mb krmače No. of Sow	Mb majke No. of Dam	Mb oca No. of Father	Rezultati prašenja	
				Farrowing results Ukupno Total pigs	Veličina legla Litter Lize
1.	925	3 341—56	2 590—48	104	13,0
2.	900	2 332—90	C—222	102	12,75
3.	924	4 419—12	3 481—45	102	12,75
4.	888	3 878—26	3 523—10	99	12,37
5.	882	3 891—53	C—222	98	12,25
6.	935	3 673—28	1 140—188	98	12,25
7.	910	4 414—06	2 896—56	91	11,37
8.	915	3 039—40	2 729—75	91	11,37
9.	939	4 426—02	3 210—50	86	10,75
10.	883	1 315—79	3 124—52	81	10,12

Tabela 11 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz ZZ Ilok (n = 34)
 Farrowing results of sows originated from ZZ Ilok

Redoslijed legla Successive Litter	Broj prašenja No. of farrowing			Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v	
1.	27	79,4	9,92	3,37	33,93	
2.	21	61,7	12,24	2,79	22,82	
3.	19	55,9	12,00	2,69	22,45	
4.	19	55,9	12,05	3,49	28,94	
5.	19	55,9	12,00	3,36	27,96	
6.	19	55,9	12,58	3,43	27,30	
7.	18	52,9	10,61	4,62	43,53	
8.	16	47,0	9,31	3,60	38,67	
9.	13	38,2	11,00	3,46	31,49	
10.	7	20,6	9,00	1,85	20,56	
Ukupno	178		11,22	3,57	31,87	

Iz ZZ Ilok nabavljeno je 34 kom. nazimica a dobiveno je 178 legala što znači da je po kupljenoj nazimici bilo 5,23 legla. Računamo li broj dobivenih legala po krmačama koje su se barem jednom prasile (27) kom. tada dobivamo 6,59 legala po krmačama koje su dale prvo leglo.

U grafikonu 6 prikazani su rezultati plodnosti krmača iz Iloka. Kako vidimo u grafikonu ove krmače su već u drugom leglu oprasile izuzetno veliki broj prasadi, a takva plodnost ispoljena je sve do VI legla. U daljnjim leglima (od VII do X) očekivano je smanjio broj oprasene prasadi.

*Tabela 12 Redoslijed deset najboljih krmača porijeklom iz ZZ Ilok
Succession of ten the best sows originated from ZZ Ilok*

Red. broj Ordinal Number	Mb krmače No. of Sow	Mb majke No. of Dam	Mb oca No. of Father	Rezultati prašenja Farrowing results Ukupno Veličina Total Litter pigs Size	
1.	105	109	17	127	15,87
2.	122	109	11	107	13,37
3.	103	64	4	107	13,37
4.	162	108	3	106	13,25
5.	156	108	3	102	12,75
6.	126	133	11	100	12,50
7.	123	128	10	98	12,25
8.	99	64	4	93	11,62
9.	118	80	10	92	11,50
10.	128	130	11	91	11,37

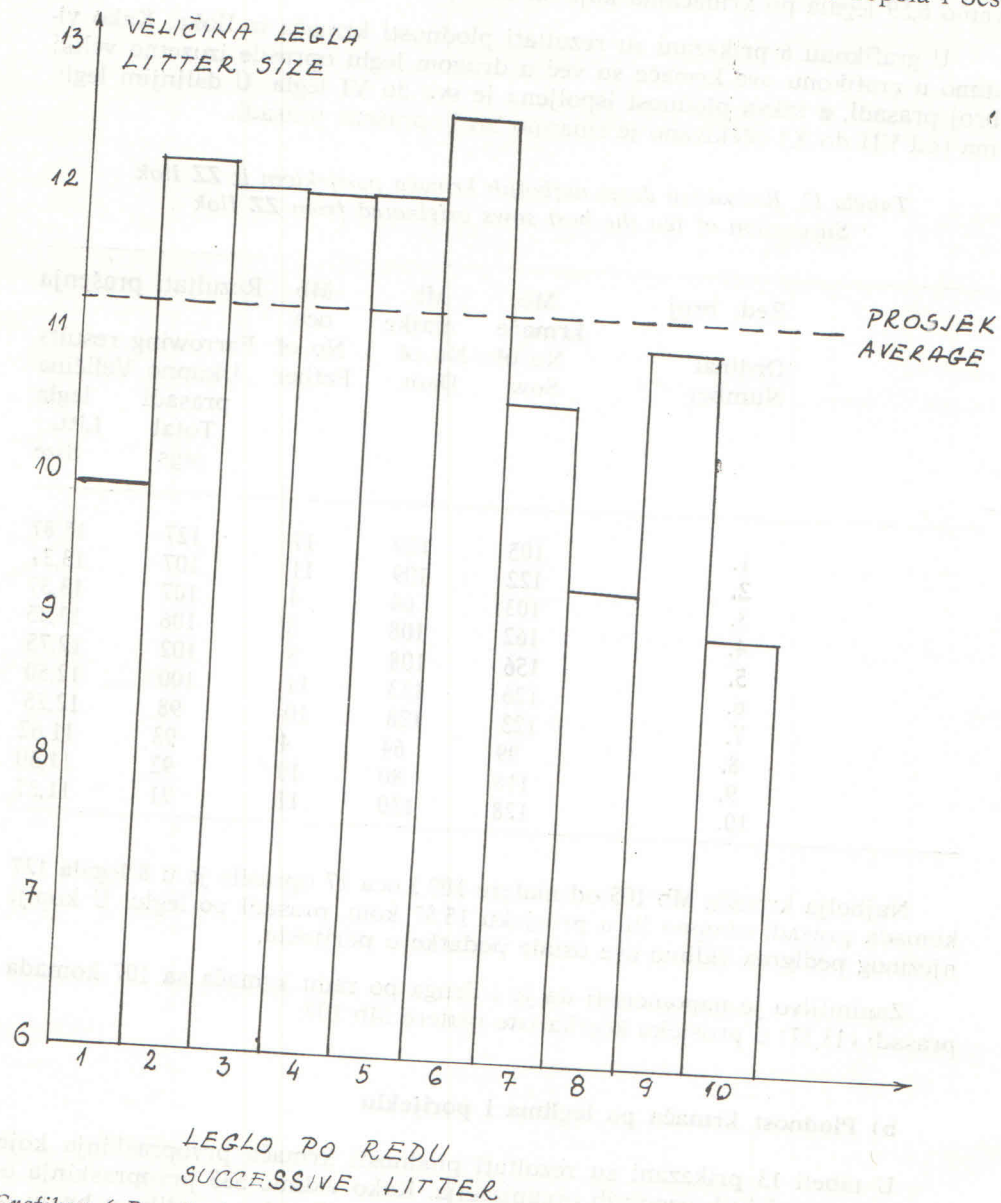
Najbolja krmača Mb 105 od matere 109 i oca 17 oprasila je u 8 legala 127 komada prasadi ukupno ili u prosjeku 15,87 kom. prasadi po leglu. U kopiji njezinog pedigrea vidimo sve ostale podatke o porijeklu.

Zanimljivo je napomenuti da je i druga po redu krmača sa 107 komada prasadi (13,37) u prosjeku kćerka iste matere Mb 109.

b) Plodnost krmača po leglima i porijeklu

U tabeli 13 prikazani su rezultati plodnosti krmača prvopraskinja koje potječu iz različitih uzgojnih organizacija. Kako vidimo 585 prvopraskinja oprasilo je u prosjeku 9,48 kom. prasadi po leglu. Utvrđene razlike u broju oprasene prasadi krmača iz pojedinih organizacija nisu mogle biti potvrđene analizom varijance ($P > 0,05$). Od ukupno 701 komada nabavljenih dalo je

prvo leglo 83,40 % što smatramo zadovoljavajućim. Najbolje iskorištenje u prvom leglu (85,7 %) ispoljile su krmače iz Nove Topole, što bi se moglo tumačiti podjednakom tehnologijom koja se primjenjuje u Farmi Topola i Sesvete.

Grafikon 6 Rezultati prašenja krmača porijeklom iz Zemljoradničke zadruge Ilok.
Farrowing results of sows originated from Ilok.

34874

Broj pedigrea

PEDIGREE

IZVOD IZ MATIČNE KNJIGE

IME: PRIG: BROJ: 109/17 MAT. BROJ: 105

SPOL: ženski BROJ SISA: L 7 D 7 PASMINA: švedski landrace

OPRAŠENA 20.II 1966. U LEGLU BROJ: K 3 KOM. OPR. 12 KOM. OTHR. 10

Otac: Faraon, mb 11 Zemljoradnička zadruga Ilok	O: 157/03 PD "Maglič" Bački Maglič 1964. Kl. I	O: 466/52 PD "Maglič" Bački Maglič 1963. Kl. II
	M: 2641/05 PD "Maglič" Bački Maglič	M: 2167/30
	L 2 OP 9 OT 9	L 1 OP 13 OT 10
Mati: Iipa, mb 109 Zemljoradnička zadruga Ilok	O: Čiča, mb 1 Zemljoradnička zadruga I L O K 31 L 12,4 P	O: Tet. br. 272 mb 19 1962 Kl. II
	M: Cana, mb 4 Zemljoradnička zadruga I L O K	M: Tet. br. 4219 mb 65 PK "Vojvodina" Bač
L 3 OP 12,3 OT 11,6	L 9 OP 11,4 OT 9,6	L 2 OP 10 OT -
		O: mb 2 - 246/13 Udruženje "Zvezda" Bački Maglič
		Mmb 19 5-26-07
		L 3 OP 11,3 OT 11

UZGAJAC: Pucovsky Janko - Zemljoradnička zadruga I L O K

VLASNIK: -" -" -" -" -"

KUPAC: PIK "Sljeme" - Pogon za uzgoj i tov svinja Sesvete

ZAGREB, 1. XII 1966.

Katulić

Potpis:

Tabela 13 Plodnost krmača u prvom leglu iz različitih organizacija (N = 701)
The review of sow's prolificity in 1st litter per origin

Krmača iz organizacija Origin	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
Petrijanec	86	81,9	9,00	3,22	35,77
Ptuj	102	82,2	9,91	3,38	34,07
Čoka	200	84,4	9,44	3,09	32,69
Slav. Požega	104	83,9	9,66	2,56	26,50
N. Topola	66	85,7	9,12	2,76	30,27
ZZ Ilok	27	79,4	9,92	3,37	33,93
Ukupno	585	83,4	9,48	3,66	38,60

U tabeli broj 14 prikazani su rezultati plodnosti krmača u drugom leglu. Prosjek oprasene prasadi u 512 legala iznosi 10,60 kom. u leglu. To je za 1,12 kom. više od prosjeka u prvom leglu. Kako vidimo iz tabele i ovdje postoje razlike u broju oprasene prasadi od krmača različitog porijekla, međutim analiza varijance pokazuje da te razlike nisu signifikantne ($P > 0,05$).

Kako vidimo drugo leglo dalo je 73,00 % krmača od ukupno nabavljenih. Najviše krmača oprasilo je drugo leglo iz Čoke, Nove Topole itd.

Tabela 14 Rezultati prašenja krmača u drugom leglu
Farrowing results of sows in 2nd litter per origin

Krmača iz organizacija Origin	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
Petrijanec	74	70,5	10,36	3,22	31,04
Ptuj	93	75,0	10,80	3,59	33,25
Čoka	179	75,5	10,7	2,99	27,92
Slav. Požega	87	70,2	10,45	2,98	28,50
N. Topola	58	75,3	9,79	2,75	28,08
Ilok	21	61,7	12,24	2,79	22,82
Ukupno	512	73,0	10,60	3,13	29,52

Tabela 15 prikazuje rezultate prašenja krmača u trećem leglu. Ukupno 463 krmače oprasile su u ovom leglu prosječno 11,18 kom. prasadi, što je za 1,70 kom. više od veličine prvog legla. Iako su i ovdje krmače, porijeklom iz Iloka i Ptuja bile iznad prosječne po broju oprasene prasadi analizom varijance ni u ovim leglima te razlike nisu mogle biti potvrđene. Treće leglo dalo je 66 % krmača od ukupno nabavljenih. Najveći postotak prašenja od broja nabavljenih dale su krmače iz Ptuja (69,35 %) i Čoke (66,66 %).

Tabela 15 Rezultati prašenja krmača u trećem leglu
Farrowing results of sow's in 3th litter per origin

Krmača iz organizacije Origin	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
Petrijanec	68	64,8	10,78	3,24	30,06
Ptuj	86	69,3	11,77	2,83	24,07
Čoka	158	66,7	11,29	3,35	29,69
Slav. Požege	81	65,3	10,44	3,68	37,07
Nova Topola	51	66,2	10,86	3,30	30,41
Ilok	19	55,9	12,00	2,69	22,45
Ukupno	463	66,0	11,18	3,16	28,60

U tabeli 16 prikazani su rezultati plodnosti krmača u četvrtom leglu. Četvrto leglo dalo je 419 krmača, koje su u prosjeku oprasile 11,11 kom. prasadi po leglu, što je za 1,63 kom. više od prosjeka broja oprasene prasadi u prvom leglu. Najviše prasadi oprasile su krmače porijeklom iz Ptuja (12,34) zatim Iloka (12,05), Slavonske Požege (11,49) itd. Analiza varijance pokazala je da su ove razlike statistički opravdane ($P < 0,01$). Utvrđeno je da su legla krmača porijeklom iz Ptuja i Iloka signifikantno veća ($P < 0,01$) od legala krmača koje potječu iz Petrijanaca i Čoke, dok ja legla od krmača iz Nove Topole i Slavonske Požege, razlika u veličini legla nije značajna. Četvrto leglo oprasilo je 59,7 % krmača od nabavljenih a u tom pogledu bile su najbolje krmače iz Nove Topole.

Tabela 16 Rezultati prašenja krmača u četvrtom leglu
Farrowing results of sow's in 4th litter per origin

Krmača iz organizacije Origin	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
Petrijanec	61	58,1	10,37	3,44	31,15
Ptuj	76	61,3	12,34	2,32	18,84
Čoka	140	59,1	10,37	3,42	32,99
Slav. Požege	75	60,5	11,49	3,43	31,79
N. Topola	48	62,3	11,29	2,89	25,64
Ilok	19	55,9	12,05	3,49	28,94
Ukupno	419	59,7	11,11	3,29	29,60

U tabeli 17 iznosimo rezultate plodnosti krmača u petom leglu. Peto leglo imale su 352 krmače, a u prosjeku su oprasile 10,94 kom. što je za 1,46 kom. više od prosjeka u prvom leglu. Najviše prasadi oprasile su krmače koje potječu iz Iloka, S. Požege, Petrijanca itd., ali te razlike nisu statistički značajne ($P > 0,05$). Peto leglo dalo je polovica od nabavljenih (50,2), s time da su ovdje bile iznadprosječne krmače iz Iloka (55,9) i Ptuja (53,2%).

Tabela 17 Rezultati prašenja krmača u petom leglu
Farrowing results of sows in 5th litter per origin

Krmače iz organizacije Origin	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
Petrijanec	52	49,5	11,25	3,24	28,79
Ptuj	66	53,2	11,07	3,78	34,17
Čoka	117	49,4	10,78	3,53	32,75
Slav. Požega	61	49,2	11,39	2,96	25,98
N. Topola	37	48,0	9,54	3,24	34,00
Ilok	19	55,9	12,00	3,36	27,96
Ukupno	352	50,2	10,94	3,48	31,80

U tabeli 18 prikazani su rezultati plodnosti krmača u šestom leglu.

Tabela 18 Rezultati plodnosti krmača u šestom leglu
Farrowing results of sows in 6th litter per origin

Krmače iz organizacije Origin	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
Petrijanec	43	40,9	9,39	3,22	34,29
Ptuj	50	40,3	10,90	3,16	29,01
Čoka	96	40,5	10,87	3,85	35,42
Slav. Požega	54	43,5	10,66	3,56	31,47
N. Topola	31	40,2	9,74	3,98	40,90
Ilok	19	55,9	12,58	3,43	27,30
Ukupno	293	41,8	10,61	3,64	34,30

U tabeli 18 vidimo da su 293 krmače oprasile u šestom leglu 10,61 komada prasadi u prosjeku po leglu. Najviše prasadi oprasile su krmače porijeklom iz Iloka (12,58), Ptuja (10,90), a najmanje prasadi oprasile su krmače iz Petrijanca (9,39). Analizom varijance utvrđeno je da su samo krmače iz Iloka oprasile signifikantno više ($P < 0,05$) u odnosu na legla iz svega dvije organizacije (Petrijanec i Nova Topola). Šesto leglo dalo je 41,8% krmača od ukupnog broja nabavljenih. I u ovom leglu krmače iz Iloka bile su najbolje, od ukupno nabavljenih šesto leglo dalo je 55,9% krmača.

Tabela 19 Rezultati prašenja krmača u sedmom leglu
Farrowing results of sows in 7th litter per origin

Krmače iz organizacije Origin	Broj prašenja No. of farrowings			Veličina legla Litter size	
	n	%	x	s	v
Petrijanec	34	32,4	10,70	2,99	28,00
Ptuj	45	36,3	10,51	3,25	30,91
Čoka	81	34,2	10,47	3,47	32,63
Slav. Požega	41	36,1	9,95	3,33	34,43
N. Topola	25	32,5	10,16	2,75	27,08
Ilok	18	52,9	10,61	4,62	43,53
Ukupno	244	34,8	10,40	3,38	32,50

U tabeli 19 prikazani su rezultati prašenja krmača u sedmom leglu, gdje su krmače u 244 legla oprasile 10,40 komada prasadi u prosjeku po leglu. To je za 0,92 komada više od prosjeka u prvom leglu. Neznatno više od drugih oprasile su krmače iz Petrijanca (10,70) i Iloka (10,61), ali razlike nisu statistički opravdane ($P > 0,05$). Sedmo leglo dalo je 34,8 % krmača, dok su krmače iz Iloka bile iznadprosječne (52,9 %).

Tabela 20 Rezultati prašenja krmača u osmom leglu
Farrowing results of sows in 8th litter per origin

Krmače iz organizacije Origin	Broj prašenja No. of farrowings			Veličina legla Litter size	
	n	%	x	s	v
Petrijanec	28	26,7	8,75	3,58	40,92
Ptuj	30	24,2	10,96	3,13	28,51
Čoka	63	26,6	10,41	3,28	31,51
Slav. Požega	32	25,8	9,78	3,23	33,00
N. Topola	17	22,1	10,88	2,91	26,73
Ilok	16	47,0	9,31	3,60	38,67
Ukupno	186	26,5	10,09	3,37	33,39

U tabeli 20 izneseni su rezultati prašenja krmača u osmom leglu. Prosjek oprasene prasadi po leglu bio je 10,09 komada, što je za 0,61 komad više od prosjeka prvog legla. Razlike u plodnosti krmača iz pojedinih organizacija u ovom leglu nisu statistički značajne ($P > 0,05$). Osmo leglo dalo je 26,5 % krmača, a krmače iz Iloka imale su 47,05 % legala.

Tabela 21 prikazuje rezultate prašenja krmača u devetom leglu, koje su oprasile 9,99 kom. prasadi po leglu. To je za 0,51 kom. više od prosjeka u prvom leglu. Razlike u broju oprasene prasadi kod krmača iz Ptuja (11,35) i Iloka (11,00) bile su signifikantno veće u odnosu na broj oprasene prasadi krmača iz Petrijanca ($P > 0,05$). Deveto leglo dalo je 19,5 % krmača s time da su krmače iz Iloka i ovdje bile iznadprosječne (38,2 %).

Tabela 21 Rezultati prašenja krmača u devetom leglu
Farrowing results of sows in 9th litter per origin

Krmače iz organizacije Origin	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
Petrijanec	21	20,0	8,43	2,46	29,21
Ptuj	23	18,5	11,35	2,76	24,35
Čoka	39	16,4	10,10	3,28	32,47
Slav. Požega	27	21,8	9,44	3,07	32,50
N. Topola	14	18,2	9,93	2,52	25,40
Ilok	13	38,2	11,00	3,46	31,48
Ukupno	137	19,5	9,99	3,13	31,33

Rezultati prašenja krmača u desetom leglu prikazani su u tabeli 22.

Tabela 22 Rezultati prašenja krmača u desetom leglu
Farrowing results of sows in 10th litter per origin

Krmače iz organizacije Origin	Broj prašenja No. of farrowings		Veličina legla Litter size		
	n	%	\bar{x}	s	v
Petrijanec	10	9,5	9,90	4,16	42,00
Ptuj	16	12,9	9,18	3,17	34,58
Čoka	21	8,9	10,00	2,39	23,90
Slav. Požega	14	11,3	8,14	3,23	39,64
N. Topola	9	11,7	8,11	2,51	30,99
Ilok	7	20,6	9,00	1,85	20,56
Ukupno	77	10,9	9,17	3,06	33,30

Kako vidimo iz table 22 deseto leglo oprasilo je 77 komada krmača ili 10,9 % od nabavljenih. Najviše se održalo krmača iz Iloka (20,6 %) i Ptuja (12,9 %). U ovom leglu krmače su oprasile 9,17 kom. prasadi po leglu što je za 0,31 kom. manje od prosjeka u prvom leglu. Razlike u broju oprasene prasadi krmača iz pojedinih organizacija nisu statistički značajne ($P > 0,05$).

Tabela 23 Pregled rezultata prašenja krmača po porijeklu u svim leglima
The review of farrowing results of all litters per origin

Krmače iz organizacije Origin	Broj legala No. litter		Veličina legla Litter size	
	n	\bar{x}	s	v
Petrijanec	477	10,02	3,41	34,07
Ptuj	587	10,99	3,26	29,73
Čoka	1094	10,47	3,37	32,20
Slav. Požega	576	10,42	3,15	30,25
Nova Topola	356	10,04	3,12	31,10
Ilok	178	11,22	3,57	31,87
Ukupno	3268	10,48	3,31	31,58

U tabeli 23 prikazani su rezultati prašenja krmača različitog porijekla od prvog do desetog legla ukupno. Kako vidimo u 3268 legala opraseno je prosječno 10,48 komada prasadi po leglu. Najviše prasadi u prosjeku po leglu oprasile su krmače iz Iloka (11,22) što je signifikantno više u odnosu na broj oprasene prasadi od krmača iz Petrijanca (10,02), Nove Topole (10,04), Slavonske Požege (10,42) i Čoke (10,47) ($P < 0,01$). Isto tako krmače iz Ptuja oprasile su signifikantno više (10,98) u odnosu na krmače iz Petrijanca, Nove Topole, Slavonske Požege, dok razlika u odnosu na krmače iz Čoke nije značajna. Najmanju varijabilnost ispoljile su krmače iz Ptuja (29,73 %) a najvišu krmače iz Petrijanca (34,07 %), dok je prosjek za sva legla iznosio 31,58 % sa standardnom devijacijom od 3,31. Kako smo od 701 nabavljene nazimice dobili 3268 legala to smo u prosjeku dobili 4,66 legala po jednoj nabavljenoj nazimici. Računamo li da smo dobili 585 prvih legala tada dobivamo 5,55 legala po jednoj krmači.

DISKUSIJA

Kao i kod drugih domaćih životinja, sposobnost prilagođavanja svinja novim klimatskim i tehnološkim uvjetima je oduvijek igrala važnu ulogu u širenju pojedinih pasmina. Današnja svinjogojska praksa nastoji da se u proizvodnji što više primijene metode organizacije i tehnologije, koje su u industriji utrle put masovnoj i jeftinijoj i rentabilnoj proizvodnji. Kako problemi prilagođavanja svinja masovnoj proizvodnji nisu dovoljno izučeni to je od posebnog interesa utvrditi ponašanje svinja kod uvođenja novih tehnoloških postupaka i njihove poboljšane ili pogrešne efekte. Od naročitog značenja je utvrđivanje plodnosti uvjetovane brojem legala u toku života jedne generacije kao i veličinom legla. Prema našim podacima krmače su oprasile

u 3268 legala (od I do X) po leglu 10,45 komadi prasadi. To je više nego što su utvrdili Stolić (1972) za 0,42 kom., Jakšić (1971) za 0,28 kom., Ferjan (1960) za 0,88 kom., Belić i sur. (1967) za 0,64 kom., odnosno za 0,46 komada manje od istraživanja Svibena i Šalehara (1968). Naše prvopraskinje su u 585 legala oprasile 9,48 komada prasadi u prosjeku po leglu, što je više za svega 0,17 komada od rezultata Belića i sur. (1967), a manje za 0,10 kom. od rezultata koje je utvrdio Jakšić (1971) i 0,15 kom. od istraživanja Svibena i Šalehara (1968). U većini slučajeva broj prasadi u leglu povećavao se do IV, odnosno petog legla što je u skladu s rezultatima Jančića i Berića (1968) i Stronga (1970).

Kako je Farma »Sljeme« preuzela 701 komada nazimica pasmine švedski landras, koje su ukupno oprasile 3 268 legala, to je po jednoj kupljenjoj nazimici dobiveno 4,66 legala. Taj rezultat je veći za 1,79 legala od istraživanja Belića i sur. (1967). Zadovoljavajući broj od 585 prvopraskinja ili 83,4 % od nabavljenih, kao i daljnja uspješna prašenja i po broju i veličini legla govore nam o sposobnosti ove pasmine da se prilagodi uvjetima zatvorenog industrijskog sistema držanja svinja. Uvjereni smo da je i ovo još jedan dokaz da se velika svinjogojaska poduzeća mogu osnivati s još većom sigurnošću.

ZAKLJUČCI

1. Utvrđene su razlike u broju i veličini legla krmača, koje potječu iz različitih uzgojnih organizacija,
2. Krmače nabavljene iz ZZ Ilok oprasile su ukupno signifikantno više prasadi ($P < 0,01$) od krmača koje potječu iz Petrijanca, Nove Topole, Slav. Požege i Čoke.
3. Krmače nabavljene iz Farme bekonov Ptuj oprasile su signifikantno više prasadi u odnosu na krmače porijeklom iz Petrijanca, Nove Topole i Slav. Požege.
4. Razlike u broju oprasene prasadi u pojedinim leglima nisu bile uvijek značajne. Signifikantno više ($P < 0,01$) oprasile su krmače iz Ptuja i Iloka, u četvrtom leglu, u odnosu na krmače iz Petrijanca i Čoke. Krmače iz Iloka oprasile su u šestom leglu više prasadi od krmača iz Petrijanca i Nove Topole ($P < 0,05$). U devetom leglu krmače iz Ptuja i Iloka oprasile su više od krmača iz Petrijanca ($P < 0,05$).
5. Najmanju varijabilnost u broju ukupno oprasene prasadi ispoljile su krmače porijeklom iz Ptuja ($V = 29,73$ %), a najveću krmače iz Petrijanca ($V = 34,07$).
6. Od ukupno 701 komada nabavljenih nazimica prvo leglo dalo je 585 krmača ili 83,4 %. Peto leglo oprasilo je 352 krmača ili 50,2 %, a deseto 77 krmača ili 10,9 %.
7. Krmače su u prosjeku oprasile 4,66 legala računamo li po nabavljenoj nazimici. Krmače iz Iloka prasiše se najviše puta (5,23) a iz Petrijanca najmanje (4,46) puta.

FERILITY OF SOWS OF SWEDISH LANDRACE BREED

Jakšić, S.

Swine Farm of PIK »Sljeme« — Sesvete (Zagreb)

SUMMARY

This investigation was carried out on 701 sows of Swedish Landrace which were purchased in the seven different localities and swine farm in Yugoslavia. Farrowing data for ten successive litters was taken from the record cards for the sows of mentioned breed. Only sows farrowed from 1966. to the end of 1971. were treated. All animals were kept under the same conditions of housing, management and nutrition.

Obtained results may be summarized as follows:

1) The sows obtained from ZZ Ilok farrowed significantly higher number of piglets than sows obtained from PIK Varaždin (Petrijanec), Swine Farm in Topoľa, KPD in Slavonska Požega and AIK Čoka ($P < 0,01$).

2) The sows originated from Swine farm in Ptuj farrowed significantly higher number of piglets than the sows obtained from PIK Varaždin, Swine farm in Topoľa and KPD in Slavonska Požega ($P < 0,05$).

3) The highest coefficient of variability in the total number of farrowed piglets showed the sows obtained from the PIK Varaždin ($V = 34,07$), and the lowest coefficient of variability was estimated in the sows obtained from Swine farm in Ptuj ($V = 29,73$).

4) The highest coefficient of farrowings was determined in the sows obtained from ZZ Ilok (5,23 in average), and the lowest coefficient was estimated in the sows which were purchased in PIK Varaždin (4,46 in average).

LITERATURA

1. Barić S.: Statističke metode primijenjene u stočarstvu. Agronomski glasnik broj 11—12, Zagreb, 1964.
2. Belić i sur.: Proizvodne osobine uvezenih belih svinja u uslovima odgajivanja sjeverne Bačke. Arhiv za poljoprivredne nauke, sv. 70, Beograd, 1967.
3. Bogdanović, Stečević i Petek: Proizvodni kapaciteti krmača i prasadi u uzgoju za rasplod ili u tovu u elitnom centru pri OPZ Petrijanec. Agronomski glasnik, 1—2, Zagreb, 1965.
4. Ferjan J.: Plodnost uvezenih krmača švedske domaće pasmine (landrace). Stočarstvo, 9—10, Zagreb, 1960.

5. Jakšić S.: Utjecaj križanja i redosljeda prašenja na plodnost krmača. Agronomski glasnik br. 9—10, Zagreb, 1971.
6. Jančić i Berić: Velčina legla i pojava mrtvorodne prasadi u uslovima zatvorenog držanja krmača. Savremena poljoprivreda br. 10, Novi Sad, 1968.
7. Stolić N.: Prilog poznavanju veličine legla i broja mrtvorodne prasadi u leglu krmača švedskog landrasa. Agronomski glasnik 1—2, Zagreb, 1972.
8. Strang: Litter productivity in large white pigs. Anim. Prod., 12 : 225—233, 1970.
9. Sviben i Šalehar: Kriterij za odabiranje prvopraskinja s obzirom na plodnost i preživljavanje u ihanskoj gojidbi švedskih bijelih svinja. Stočarstvo br. 7—8, Zagreb, 1968.
10. Todoric V.: Prilog poznavanju broja živocprašene prasadi po leglu kod importiranih krmača švedskog landrasa i njihovih potomaka u uvjetima uzgoja na ekonomiji P. Z. Đelekovec. Agronomski glasnik br. 4—5, Zagreb, 1966.
11. Izvještaj o uzgojno selekcijskom radu kod svinja za 1968, 1969. i 1970. god. Stočarski selekcijski centar SRH.
12. Rezultati uzgoja i kontrole produktivnosti goveda i svinja 1966, 1967. i 1971. god. Stočarski selekcijski centar SRH.

LITERATURA